

LIFE Victoria'21 Barcelona

LIED FESTIVAL
VICTORIA DE LOS ÁNGELES

Christopher Maltman
&
Audrey Saint-Gil

Carmen Mateo & Mar Compte

Índex

Presentació

4-5

Programa

6-7

Biografies

9-12

Textos

13-51

Propers recitals

52

LIFE
VICTORIA
2021
BARCELONA
LIED FESTIVAL VICTORIA DE LOS ÁNGELES

Recital 8

dimecres, 3 novembre 2021 – 20h

Christopher Maltman *baríton*
Audrey Saint-Gil *piano*

LIFE New Artists

Carmen Mateo *soprano*
Mar Compte *piano*

Viatjar amb cançons

El baríton anglès Christopher Maltman, que debutà al LIFE Victoria el 2018, torna al Festival amb aquest programa centrat en *Songs of Travel* de Vaughan Williams, l'atmosfèric cicle de nou cançons compost entre 1900 i 1904 sobre les poesies de Robert Louis Stevenson *Songs of Travel and other verses* publicades el 1896. Aquesta col·lecció de cançons representen la primera incursió del compositor en el camp del Lied i, contràriament al caminant del *Winterreise* de Schubert o d'altres cicles similars, el protagonista de *Songs of Travel* no es deixa subjugar a la natura sinó que la combat per sortir-ne triomfant l'ésser humà.

Un visió més moderna del viatge -com a conseqüència de la modernitat aportada per la tècnica i la industrialització- i que representa una superació del Romanticisme pròpia de la fi del segle XIX i principis del XX. Es tracta d'un dels cicles més famosos del repertori liederístic anglès, tan bellíssimament interessant com poc programat aquí, del qual Maltman n'és un dels seus més destacats exponents.

El baríton completa una primera part anglesa amb les *Four Last Songs*, no de Strauss sinó de també de Vaughan Williams, tan belles com infreqüents. Per oferir una segona part íntegrament formada per algunes de les més belles composicions de Robert Schumann. Abans, Carmen Mateo i Mar Compte, ofereixen el contrapunt de Robert amb les composicions de Clara Schumann, que es veuen complementades per les de Pauline Viardot, de la qual aquest any es commemora el dos-cents aniversari del seu naixement.

Programa

LIFE New Artist

Carmen Mateo *soprano*

Mar Compte *piano*

Maurice Ravel (1875-1937)

de *Deux mélodies hébraïques*

Kaddisch

Clara Wieck Schumann (1819-1896)

Geheimes Flüstern hier und dort Op. 23 Núm. 3

de Zwölf Gedichte aus Liebesfrühling Op. 37

Warum willst du andre fragen?

Er ist gekommen in Sturm und Regen

Pauline Viardot (1821-1910)

de *Six chansons du XVème siècle*

Aimez-moi

de *Six mélodies et une havanaise*

Hai luli!

Havanaise

Durada 20 minuts

Christopher Maltman *baríton*

Audrey Saint-Gil *piano*

I

Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

Four last songs

Procris

Tired

Hands eyes and heart

Menelaus

Songs of Travel

1. The Vagabond
2. Let Beauty Awake
3. The Roadside Fire
4. Youth and Love
5. In Dreams
6. The Infinite Shining Heavens
7. Whiter Must I Wander
8. Bright Is the Ring of Words
9. I Have Trod the Upward and the Downward Slope

Durada primera part 35 minutes

II

Robert Schumann (1810-1856)

- Belsazar
Die feindlichen Brüder
Die Löwenbraut
Die beiden Grenadiere
Ballade des Harfners

Liederkreis Op. 24

1. Morgens steh' ich auf und frage
2. Es treibt mich hin
3. Ich wandelte unter den Bäumen
4. Lieb' Liebchen
5. Schöne Wiege meiner Leiden
6. Warte, warte, wilder Schiffmann
7. Berg und Burgen schaun herunter
8. Anfangs wollt' ich fast verzagen
9. Mit Myrten und Rosen

Durada segona part 37 minutes

Biografies

Carmen Mateo *soprano*

Nascuda a Cox (Alacant) el 1991, finalitza el Grau Superior de cant al Conservatori del Liceu, amb les sopranos Enriqueta Tarrés, Ana María Sánchez i Dolors Aldea. Completa els seus estudis amb la soprano Coral Morales i, actualment, estudia amb el mestre Luca D'Annunzio. El 2015 debuta el rol de Barbarina de *Le nozze di Figaro* (Mozart) a l'Opera Estudio de Tenerife sota la direcció de Giulio Zappa, Yi-Chen Lin i la directora d'escena Silvia Paoli. El 2016 debuta el rol d'Almirena a *Rinaldo* (Händel) també a Tenerife i Barbarina de *Le nozze di Figaro* al Teatro Comunale de Bolònia. El 2018 debuta el rol d'Adina de *L'elisir d'amore* a l'Auditorio Manuel de Falla de Granada i els rols de Pamina (*La Flauta Mágica*) i el de Duquesa Carolina de la sarsuela *Luisa Fernanda* a Tenerife. Aquest 2021 ha interpretat *La casa de Bernarda Alba* de Miquel Ortega. Ha assistit a cursos de perfeccionament amb figures destacades com Teresa Berganza, Alberto Zedda, Paco Azorín, Jaume Aragall, Josep Surinyac, José van Dam, Wolfram Rieger i Ulrich Eisenlohr. Entre altres actuacions, destaquen les realitzades en el Schlosstheater Schönbrunn de Viena, Gran Teatro de Elche, Parlament de Catalunya i al Saló dels miralls del Gran Teatre del Liceu. Va ser guardonada amb la beca d'especialització i perfeccionament de la Fundació de Música Ferrer-Salat.

Mar Compte *piano*

Comença els estudis musicals al Conservatori de Vic amb el pianista i compositor Miquel Oliu. La seva formació continua a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), on cursa el grau superior d'interpretació en piano clàssic amb el professor Jean-François Dichamp i rep classes de cambra de membres del Quartet Casals i Kennedy Moretti. De la mà de Francisco Poyato descobreix el món del Lied i més endavant cursa el Màster de Lied Victoria de los Ángeles amb Josep Surinyac. Ha participat a diversos cursos internacionals on ha rebut classes de pianistes com Eldar Nebolsin, David Kuyken, Begoña Uriarte i Alexander Kandelaki, i en l'àmbit del Lied, ha participat a masterclasses amb Malcolm Martineau i Simon Lepper. Ha estat seleccionada com a LIFE New Artist en les dues últimes edicions del LIFE Victoria i ha actuat com a solista amb l'Orquestra de Cambra de Vic. Actualment continua la seva especialització en Lied a la Hochschule für Musik Nürnberg (Alemanya) amb el pianista Marcelo Amaral.

Christopher Maltman

baríton

Estudià bioquímica a la Warwick University abans d'estudiar cant a la Royal Academy of Music de Londres. És un destacat intèrpret del rol de Don Giovanni que ha cantat a la Royal Opera House (Londres), Salzburg Festival, Deutsche Staatsoper (Berlín), Bayerische Staatsoper (Munic), Netherlands Opera (Amsterdam) o Théâtre du Capitole (Toulouse). També protagonitzà la pel·lícula *Juan* de Kasper Holten. És un artista assidu a la Royal Opera House de Londres amb rols com Papageno (*Die Zauberflöte*), Guglielmo (*Così fan tutte*) o Conte di Luna (*Il trovatore*) i també al Glyndebourne on ha cantat Figaro (*Le nozze di Figaro*) i Sid (*Albert Herring*). També apareix freqüentment a la Bayerische Staatsoper de Munic i a l'Òpera de Viena, després del seu debut el 2011 a *Des de la casa dels morts*. Ha actuat a l'Opéra de Paris, al Gran Teatre del Liceu o al Festival de Pasqua de Salzburg, entre d'altres, així com a la Metropolitan Opera de Nova York on ha interpretat *Il barbiere di Siviglia*, *Ariadne auf Naxos*, *I pagliacci*, *Così fan tutte* i a l'estrena absoluta de *Marnie* de Nico Muhly. Ha aparegut també a la San Francisco Opera, Seattle Opera, San Diego Opera o Los Angeles Philharmonic junt amb Gustavo Dudamel, entre d'altres. Ha treballat amb Simon Rattle, Nikolaus Harnoncourt, Sir Collin Davis o Esa-Pekka Salonen. Guanyà el Cardiff Singer of the World Lieder Prize el 1997, als inicis de la seva carrera, i ha mantingut una constant activitat com a liederista, apareixent al Konzerthaus de Viena, Concertgebouw d'Amsterdam, Salzburg Mozarteum, Alte Oper de Frankfurt; La Scala de Milà i Carnegie Hall i Lincoln Center de Nova York; així com els

festivals d'Aldeburgh, Edinburgh, Cheltenham i Schwarzenberg Schubertiade. És un artista freqüent al Wigmore Hall. Debutà al LIFE Victoria el 2018.

Audrey Saint-Gil

piano

Nascuda al sud de França, es forma al Conservatoire National de Musique de Toulouse, on guanyà nombrosos premis destacant com a solista de piano, música de cambra i *coaching* vocal. Continuà el seu doctorat, en paral·lel amb els seus estudis de piano, a la Université de Toulouse i es graduà amb un PhD en filosofía grega. Començà la seva carrera internacional al Théâtre du Capitole de Toulouse i després al Konzerthaus de Viena junt amb Bertrand de Billy. Al mateix temps fou nomenada Coach vocal principal a l'École Normale de Musique de Paris. Amés a més de pianista, destaca com a directora d'orquestra. En aquest camp treballa com a directora assiatent de James Conlon a Los Angeles Opera i com a especialista a l'Academy of Vocal Arts de Filadèlfia. Està expandint els seus projectes com a directora d'orquestra i ha dirigit òpera com *La Traviata*, *Aida*, *Tosca* i el *Rèquiem* de Verdi. És convidada freqüentment per fer masterclasses i és l'autora de diversos llibres sobre dicció francesa. Ha format part de tribunals de competicions internacionals tals com International Hans Gabor Belvedere Singing Competition a la Metropolitan Opera de Nova York. Recentment se li ha encarregat escriure la banda sonora d'un documental de James Salter. Forma duet liederístic estable amb Christopher Maltman, amb qui debuta al LIFE Victoria.

Textos

Carmen Mateo *soprano*

Mar Compte *piano*

Maurice Ravel

1. Kaddisch

(Oration hébraïque en langue aramée)

English translation by Dr. Boaz Tarsi)

Magnified and sanctified be the name of God
Through the world which He has created
according to His will.

May He establish His kingdom
During the days of our life
And the life of all speedily and soon
And let us say Amen.

1. Kaddisch

(*Oració hebrea en llengua aramea*)

(*Traducció anglesa del Dr. Boaz Tarsi*)

*Sigui magnificat i santificat el nom de Déu
per tot el món que ha creat
segons la seva voluntat.*

*Que estableixi el seu regne
durant la nostra vida
i la vida de tots amb rapidesa i promptitud
i que ens deixi dir Amén.*

Exalted and glorified, lauded and praised,
Acclaimed and honored be the name
Of the Holy One,
Blessed be He, praised
Beyond all blessings and hymns,
Beyond all tributes
that mortals can express
And let us say Amen.

*Exaltat i glorificat, lloat i enaltit,
aclamat i honorat sigui
el nom de Déu,
sigui beneit, lloat
més enllà de benediccions i himnes,
més enllà de qualsevol homenatge
que els mortals puguin expressar,
i que ens deixi dir Amén.*

(Cançó per a veu i piano, 1914)

Clara Wieck Schumann

Geheimes Flüstern hier und dort

Geheimes Flüstern hier und dort,
Verborg'nes Quellenrauschen,
O Wald, o Wald, geweihter Ort,
Laß mich des Lebens reinstes Wort
In Zweig und Blatt belauschen!

Murmuris secrets ací i allà

*Murmuris secrets ací i allà,
remors amagats de fonts,
bosc, oh bosc, indret sagrat,
deixa'm veure en les branques i les fulles
la paraula més pura de la vida!*

Und schreit' ich in den Wald hinaus,
Da grüßen mich die Bäume,
Du liebes, freies Gotteshaus,
Du schließest mich mit Sturmgebraus
In deine kühlen Räume!

*I si surto fora del bosc,
verdegin per a mi els arbres,
estimada, lliure casa de Déu,
que em tancares amb fragor de tempesta
en les teves fredes cambres!*

Was leise mich umschwebt, umklingt,
Ich will es treu bewahren,

Und was mir tief zum Herzen dringt,
Will ich, vom Geist der Lieb' beschwingt,
In Liedern offenbaren!

*El que m'envolta i ressona suavament,
ho preservaré amb fidelitat,
i el que m'empeny en el fons del cor,
inspirat per l'esperit de l'amor,
ho manifestaré en cançons!*

(Lied per a veu i piano, Op. 26/3, 1853?)

Er ist gekommen in Sturm und Regen

Er ist gekommen
In Sturm und Regen,
Ihm schlugbeklommen
Mein Herz entgegen.
Wie konnt' ich ahnen,
Das seinen Bahnen
Sich einen sollten meinen Wegen?

Va arribar amb tempesta i pluja

*Va arribar
amb tempesta i pluja:
el meu cor angoixat
batia per ell.
Com podia jo sospitar
que els seus camins
serien el meu camí?*

Er sit gekommen
In Sturm und Regen,
Er hat genommen
Mein Herz verwegen.
Nahm er das meine?
Nahm ich das seine?
Die beiden kamen sich entgegen.

*Va arribar
amb tempesta i pluja,
i s'apoderà*

*del meu cor temerari.
Em prengué el meu?
Vaig prendre jo el seu?
Els dos es varen unir.*

Er ist gekommen
In Sturm und Regen.
Nun ist entglommen
Des Frühlings Segen.
Der Freund zieht weiter
Ich seh' es heiter;
Denn er bleibt mein auf allen Wegen.

*Va arribar
amb tempesta i pluja.
Ara s'ha escampat
la benaurança primaveral.
L'amic segueix el seu camí
i estic contenta;
perquè és meu de totes maneres.*

(Lied, Op. 12/2, 1842, publicat com a núm. 2 en l'Op. 37 de Robert Schumann)

Warum willst du and're fragen
Warum willst du and're fragen,
Die's nicht meine treu mit dir?
Glaube nichts, als was dir sagen
Diese beiden Augen hier.

Per què vols preguntar als altres?
*Per què vols preguntar als altres,
no et soc jo prou fidel?
Creu només el que et diuen
aquests dos ulls meus!*

Glaube nicht den fremden Leuten,
Glaube nicht dem eignen Wahn;
Nicht mein Tun auch sollst du deuten,
Sondern flieh' die Augen an.

*No et creguis l'altra gent,
no et creguis les pròpies il·lusions;
tampoc has d'interpretar els meus actes,
mira només els meus ulls!*

Schweigt die Lippe deinen Fragen
oder zeugt sie gegen mich?
Was auch meine Lippen sagen,
Sieh' mein Aug' – ich liebe dich.

*Callen els llavis les preguntes
o declaren en contra meu?
El que també diuen els meus llavis,
mira-ho en els meus ulls: t'estimo!*

(Lied, Op. 12/11, 1840, publicat amb el núm. 11 en
l'Op. 37 de Robert Schumann)

Pauline Viardot

Louis Pomey

Aime-moi

Tu commandes qu'on t'oublie,
J'ai grand peine à t'obéir;
Mais ainsi le veut ma mie,
Son désir est mon désir.

Vraiment, mon désir,
Lorsque joyeux je m'élance,
Tu rougis et veux me fuir;
Mon amour est une offense,
Pourquoi donc t'en souvenir?
Mais quoi! des pleurs, ma belle;
Ecoute, apaise-toi;
Plus de folle querelle,
Je t'adore, aime-moi.

Estima'm

*Ordenes que se t'oblidi,
em costa molt obeir;
però així ho vol la meva amiga,*

*el seu desig és el meu desig.
Veritablement, el meu desig,
quan el llenço, joiós,
tot enrogeix i em vol fugir;
el meu amor és una ofensa,
doncs per què recordar-lo?
Però què! Plores, estimada,
escolta, calma't;
prou de discussions boges,
jo t'adoro, estima'm!*

Tu commandes qu'on t'oublie,
J'ai grand peine à t'obéir;
Mais ainsi le veut ma mie,
Son désir est mon désir.
Vraiment, mon désir,
Lorsque joyeux je m'élance,
Tu rougis et veux me fuir;
Mon amour est une offense,
Pourquoi donc t'en souvenir?
Mais quoi! tu pleures ma belle
Sois clémence, apaise-toi,
Plus d'inutile querelle,
Je t'adore; Sois à moi!

*Ordenes que se t'oblidi,
em costa molt obeir ;
però així ho vol la meva amiga,
el seu desig és el meu desig.
Veritablement, el meu desig,
quan el llenço, joiós,
tot enrogeix i em vol fugir;
el meu amor és una ofensa,
doncs per què recordar-lo?
Però què, plores, estimada,
sigues clement, calma't,
prou de discussions inútils,
jo t'adoro, sigues meva!*

(Cançó per a veu i piano, 1848)

Xavier de Maistre

Haï luli

Je suis triste, je m'inquiète,
Je ne sais plus que devenir!
Mon bon ami devait venir,
Et je l'attends ici seulette.
Haï luli! Haï luli! Haï luli!
Ah, qu'il fait triste sans son ami!

Haï luli

*Estic trista, inquieta,
no sé que serà de mi!
El meu bon amic havia de venir,
i l'he esperat tota soleta.
Haï luli! Haï luli! Haï luli!
Ah, què trist s'està sense el meu amic!*

Hélas! Je languis dans l'attente,
Et l'ingrat se plaît loin de moi!
Peut-être il me manque de foi
Auprès d'un nouvelle amante!
Haï luli! Haï luli! Haï luli!
Aurais-je perdu, perdu mon ami ?

*Ai! em consumeixo esperant-lo,
i l'ingrat es diverteix lluny de mi!
Potser m'ha traït
amb una nova amant!
Haï luli! Haï luli! Haï luli!
Hauré percut, percut el meu amic?*

Ah! s'il est vrai qu'il soit volage,
S'il doit un jour m'abandonner,
Le village n'a qu'à brûler
Et moi-même avec le village!
Haï luli! Haï luli! Haï luli!
À quoi bon vivre sans ami?

*Ah! Si és veritat que és voluble,
si un dia m'ha d'abandonar,*

*el poble ja pot cremar,
i jo amb el poble!
Haï luli! Haï luli! Haï luli!
Per què viure sense el meu amic?*

(Cançó per a veu i piano)

Louis Pomey

Havanaise

Sur la rive le flot d'argent
En chantant brise mollement,
Et des eaux avec le ciel pur
Au lointain se confond l'azur.
Quel doux hymne la mer soupire!
Viens, c'est nous que sa voix attire,
Sois, ô belle! moins rebelle,
Sois, ô belle! moins cruelle,
Ah! Ah! À ses chants laisse-toi charmer!
Viens, c'est là que l'on sait aimer.
O ma belle, la mer t'appelle.
À ses chants laisse-toi charmer,
C'est en mer que l'on sait aimer,
Oui, c'est là que l'on sait aimer!

Havana

*A la ribera el flux argentat
romp suavament tot cantant,
i les aigües en el cel pur
es confonen amb l'atzur da la llunyania.
Quin himne més dolç sospira el mar!
Vine, som nosaltres qui atreu la seva veu,
sigues, oh bella, menys rebel,
sigues, oh bella, menys cruel,
ah, ah, deixa't encigar pels seus cants!
Vine, és allà on sabem estimar.
Oh estimada, la mar et crida.
Deixa't encigar pels seus cants,
és al mar on sabem estimar,
sí, és allà on sabem estimar!*

(Cançó per a veu i piano)

Christopher Maltman *baríton*
Audrey Saint-Gil *piano*

Ralph Vaughan Williams
Ursula Vaughan Williams

Four Last Songs

1. Procris

Procris is lying at the waterside,
The yellow flowers show spring,
the grass is green, before a gentle wind,
the thin trees lean toward the rushes,
the rushes to the tide.

She will not see the green spring turn to summer,
summer go in a long, golden dusk towards the snow,
with eyes so lit by love that everything burned,
flowed, grew, blossomed, moved on foot or wing
with the guessed rhythm of eternity.

All her hope and will flowed from her unavailing
and she knew darkness,
as her eyes know now shut to the daylight,
and despair prevailing she saw no way to go.

Quatre últimes cançones

Procris

*Proris està jaient al marge del riu,
les flors groques mostren la primavera,
l'herba és verda, davant d'un vent suau,
els arbres esveltss s'inclinen cap els joncs,
els joncs, a la marea.*

*Ella no veurà com la verda primavera es converteix
en estiu,
com l'estiu va cap a la neu en un llarg i daurat
crepuscle,
amb ulls tan encesos per l'amor que tot cremava
floria, creixia, es transformava, es movia a peu o
amb ales
amb el suposat ritme d'eternitat.*

*Tota la seva esperança i desigs florien en ella inútilment
i conegué la foscor.
i els seus ulls saben ara tancar-se a la llum del dia,
i al desesper usual no veié manera de treure'l.*

2. Tired

Sleep, and I'll be still as another sleeper holding
you in my arms,

glad that you lie so near at last.

This sheltering midnight is our meeting place,
no passion or despair or hope divide me
from your side.

I shall remember firelight on your sleeping face,
I shall remember shadows growing deeper
as the fire fell to ashes and the minutes passed.

Cansada

*Dorm, i estaré tan tranquil com un altre dorment
mantenint-te en els meus braços,*

content de que finalment jaguis tan a prop.

*Aquesta mitjanit protectora és el nostre lloc de reunió,
que cap passió, desesper o esperança em separi
del teu costat.*

*Recordaré llum de foc en la teva cara adormida,
recordaréombres fent-se més profundes
mentre el foc queia en cendres i els minuts passaven.*

3. Hands, eyes, and heart

Hands, give him all the measure of my love
surer than any word.

Eyes, be deep pools of truth, where he may see
a thought more whole than constancy.

Heart, in his keeping, be at rest and live as music
and silence meet, and both are heard.

Mans, ulls i cor

*Mans, doneu-li a ell tota la mesura del meu amor
més segur que cap paraula.*

*Ulls, sigueu profundes basses de veritat, on pugui veure
un pensament més intacte que la constància.*

Cor, en el seu caràcter, estigues tranquil

*i viu com es troben
música i silenci, i als dos se'ls sent.*

4. Menelaus

You will come home, not to the home you knew
that your thought remembers, going from rose to rose
 along the terraces
and staying to gaze at the vines and reeds and iris
beside the lake in the morning haze.
Forgetting the place you are in
where the cold seawinds go crying like gulls
 on the beach
where the horned sea poppies grow.
Homesick wanderer, you will come home to a home
 more ancient,
waiting your return: sea frets the steps that lie green
under waves and swallows nest below lintel
 and eaves:
there lamps are kindled for you, they will burn till
 you come,
however late you come, till the west wind's
 sheltering wing
folds round your sail and brings you to land.
Stretch out your hand, murmuring, lapping sea
and the lamps and the welcome wait
 to draw you home to rest.
You shall come home and love shall fold you in joy
and lay your heart on her breast.

Menelau

*Vindràs a casa, no a la llar que coneixes,
que els tus pensaments recorden, anant de rosa en rosa
per les terrasses
i parant-te a observar les vinyes i les canyes i els iris
al costat del llac en la boirina matinal.
Oblidant el lloc on ets,
on els freds vents del mar bufen cridant com gavines
 a la platja
on creixen les banyudes roselles marítimes.
Caminant enyorat de la llar, hi vindràs a una casa
 més vella,*

*esperant la teva tornada: el mar desgasta els esglaons
verds
sota les ones i el niu de orenetes sota llindes
i volades:
llurs llanternes estan enceses. Cremaran
fins que arribis,
per tard que sigui, fins que l'ala protectora
del vent de l'oest
es dobli al voltant de la teva vela i et porti a terra.
Allarga la teva ma, mar murmurador, clapoteja
i les llanternes i la benvinguda esperen
per guiar-te al repòs de casa teva.
Vindràs a casa i l'amor t'abraçarà joiós
i posarà el teu cor sobre el seu pit.*

(Cicle de quatre cançons)

Robert Louis Stevenson

Songs of Travel

1. Give me the life I Love

Give to me the life I Love,
Let the love go by me,
Give the jolly heaven above,
And the byway nigh me.
Bed in the bush with stars to see,
Bread I dip in the river –
There's the life for a man like me,
There's the life for ever.

Cançons de viatge

Doneu-me la vida que m'estimo

*Doneu-me la vida que m'estimo,
que l'amor vingui cap a mi,
doneu-me el cel alegre allà dalt
i un camí apartat a prop meu.*

*Un llit en els matolls amb estrelles per veure,
pa i un bany en el riu...*

*Aquesta és la vida per a un home com jo,
és la vida per sempre.*

Let the blow fall soon or late,
Let what will be o'er me;
Give the face of earth around,
And the road before me.
Wealth I seek not, hope nor love,
Nor a friend to know me;
All I seek, the heaven above,
And the road below me.

*Que la patacada arribi aviat o tard,
que em passi el que ha de passar;
doneu-me la faç de la terra al meu voltant,
i un camí al meu davant.*

*No cerco la riquesa, ni l'esperança, ni l'amor,
ni un amic que em conegui;
tot el que vull és el cel allà dalt
i el camí a sota meu.*

Or let autumn fall on me
Where afield I linger,
Silencing the bird on tree,
Biting the blue finger.
White as meal the frosty field –
Warm the fireside haven –
Not to autumn will I yield,
Not to winter even!

*O deixeu que em caigui a sobre la tardor
en el camp on romancejo,
callat l'ocell de l'arbre,
els dits devorats pel fred.
Blanc com la neu el camp gelat...
calent el refugi de la llar...
No em rendiré a la tardor,
ni tampoc a l'hivern!*

Let the blow fall soon or late,
Let what will be o'er me;
Give the face of earth around,
And the road before me.
Wealth I seek not, hope nor love,

Nor a friend to know me;
All I seek, the heaven above,
And the road below me.

*Que la patacada arribi aviat o tard,
que em passi el que ha de passar;
Doneu-me la faç de la terra al meu voltant,
i un camí al meu davant.*

*No cerco la riquesa, ni l'esperança,
ni l'amor, ni un amic que em conegui;
tot el que vull és el cel allà dalt
i el camí a sota meu.*

2. Let Beauty awake

Let Beauty awake in the morn from beautiful dreams,
Beauty awake from rest,
Let Beauty awake
For Beauty's sake
In the hour when the birds awake in the brake
And the stars are bright in the west!

Que la bellesa desperti

*Que la bellesa es desperti al matí de bells somnis,
Desperta't, bellesa, del decans,
que la bellesa es desperti
pel seu propi bé,
en l'hora en que els ocells es desperten
en el boscatge i els estels lluen a ponent.*

Let Beauty awake in the eve from the slumber of day,
Awake in the crimson eve!
In the day's dusk end
When the shades ascend,
Let her wake to the kiss of a tender friend,
To render again and receive!

*Que la bellesa es desperti a la vetlla de l'ensopiment del dia, despertar-se en la vermellor del vespre!
Al final de la foscor del dia
quan lesombres pugen,
que la desperti el bes d'un tendre amic,
per tornar-li i que li sigui retornat!*

3. The roadside fire.

I will make you brooches and toys for your delight
Of bird-song at morning and star-shine at night,
I will make a palace fit for you and me
Of green days in forests, and blue days at sea.

El foc de la vorera.

*Et faré fermalls i joguines per al teu plaer,
dels cants dels ocells al matí i l lluïssor de les estrelles
a la nit, construiré un palau adequat per a tu i per a mi
amb el verd de dies al bosc i el blau de dies a la mar.*

I will make my kitchen, and you shall keep your room,
Where white flows the river and bright blows the
broom ;
And you shall wash your linen and keep your body
white
In rainfall at morning and dewfall at night.

*Em faré la meva cuina i tu guardaràs la teva cambra,
on el riu corre clar i la ginesta creix brillant;
i tu rentaràs els tus llençols i conservaràs blanc el teu
cos sota la pluja del matí i la rosada de la nit.*

And this shall be for music when no one else is near,
The fine song for singing, the race song to hear !
That only I remember, that only you admire,
Of the broad road that stretches and the roadside fire.

*I la música per sentir quan no hi hagi ningú a prop,
la més bella per cantar, la més adquada per sentir!
La única que recordo, la única ue admires,
la de l'ample camí que s'allarga i del foc a la vorera.*

4. Youth and Lover

To the heart of youth the world is a highwayside.
Passing for ever, he fates; and on either hand,
Deep in the gardens golden pavilions hide,
Nestle in orchard bloom, and far on the level land
Call him with lighted lamp in the eventide.

Joventut i amor

Per al cor de la joventut el món és una vorera d'un camí, seguint-lo sempre; i a cada banda, s'oculten pavellons daurats al fons de jardins, instal·lats en horts florits, i lluny de la terra equilibrada, els criden amb llums encesos a la caiguda de la tarda.

Thick as stars at night when the moon is down,
Pleasures assail him. He to his nobler fate
Fares; and but waves a hand as he passes on,
Cries but a wayside word to her at the garden gate,
Sings but a boyish stave and his face is gone.

Abundants com les estrelles de la nit sense lluna, l'assalten els plaers. Ell segueix el seu destí més noble; i els saluda amb la mà quan segueix endavant, li crida noms una paraula a la porta del jardí des de la vorera, li canta només una estrofa juvenil i la seva faç ha desaparegut.

5. In dreams

In dreams unhappy, I behold you stand
As theretofore:
The unremember'd tokens in your hand
Avail no more.

En somnis

*Infeliç en els somnis, et contemplo dempeus com fins ara:
els recordats símbols a la teva mà ja no em serveixen.*

No more the morning glow, no more the grace,
Enshrines, endears.

Cold beats the light of time upon your face
And shows your tears.

S'han acabat l'esplendor matinal, la gràcia, la intimitat, la simpatia.

La llum del pas del temps colpeja fredament la teva faç i mostra les teves llàgrimes.

He came and went. Perchance you wept awhile
And then forgot.
Ah me! But he that left you with a smile
Forgets you not.

*Ell vingué i marxà. Potser plorares una estona
i després l'oblidares.*

*Ai de mi! Però el qui et deixà somrient
no t'oblida.*

6. The infinite shining heavens

The infinite shining heavens
Rose, and I saw in he night
Un countable angel stars
Showering sorrow and light.

Els céls brillant infinit

*Els céls brillant infinit s'aclariren,
i vaig veure en la nit incomptables estrelles angèliques
Mostrant dolor i llum.*

I saw them distant as heaven,
Dumb and shining and dead,
And the idle stars of the night
Were dearer to me than bread.

*Les vaig veure llunyanes com el cel,
mudes, lluents i mortes,
i les ocioses estrelles de la nit
m'eren més estimades que el pa.*

Night after night in my sorrow
The stars stood over the see,
Till to! I looked in the dusk
And a star had come down to me.

*Nit rere nit, en la meva pena
les estrelles lluien damunt la mar,
fins que vaig mirar en la foscor
i una estrella havia vingut cap a mi.*

7. Whither must I wander

Home no more home to me, whither must I wander?
Hunger my driver, I go where I must.
Cold blows the winter wind over hill and heather:
Thick drives the rain and my roof is in the dust.
Loved of wise men was the shade of my roof-tree,
The true word of welcome was spoken in the door –
Dear days of old with the faces in the firelight
Kind folks of old, you come again no more.

On haig d'anar

La llar ja no ho és per a mi, on haig d'anar?

Guia per la gana, aniré on calgui.

El vent de l'hivern bufat fred sobre brucs i turons: espessa cau la pluja i l meu sostre està fet pols. Estimada per homes savis era l'ombra de l'arbre del meu terrat, i una véritable benvinguda se'ls donava a la porta... dies estimats del passat de cara al foc de la llar, amable gent del passat que ja no tornaran.

Home was home then, my dear, full of kindly faces,
Home was home then, my dear, happy for the child.
Fire and the windows light glittered on the moor land;
Song, tuneful song,built a palace in the wild.
Lone stands the house, and the chimney.stone is cold.
Lone let it stand, now the friends are all departed,
The kind hearts, the true hearts, that loved the place
of old.

La casa era llavors una llar, estimada, plena de cares amables,

La casa era llavors una llar, estimada, feliç per als infants.

El foc i la llum de les finestres brillaven per la terrella; melodioses cançons construïen un palau en terres erges,

solitària és ara la casa, i la pedra de la xemeneia està freda.

Deixeu que s'hi quedi, ara han marxat tots els amics, els cors amables i fidels que llavors estimaven l'indret.

Spring shall come, come again, calling up the moorfowl,
Spring shall bring the sun and rain, bring the bees and
flowers;

Red shall the heather bloom over hill and valley,
Soft flow the stream through the even-flowing hours,
Fair the day shine as it shone on my childhood -
Fair shine the day on the house with open door;
Birds come and cry there and twitter in the chimney -
But I go for ever and come again no more.

*La primavera tornarà, novament, fent retornar els ocells,
la primavera portarà el sol i la pluja, les abelles i les
flors; roig florirà l'bruc sobre turons i valls,
el corrent fluirà suavament en les hores sempre avançant,
el dia lluirà amable com en la meva infantesa...
el dia lluirà amable en la casa amb la porta oberta;
 vindran els ocells i cridaran i refilaran en la xemeneia...
 Però jo me'n vaig per sempre i no tornaré mai més. –*

8. Bright is the ring of words

Bright is the ring of words
When the righ man rings them,
Fair the fall of songs
When the singer sings them,
Still they are carolled and said –
On wings they are carried
After the singer is dead
And the maker buried-

Brillant és el ressò de les paraules

*Brillant és el ressò de les paraules
quan les diu l'home adequat,
bell el so de les cançons
quan les canta el cantaire,
quan són bressolades i dites...
Són transportades per ales
quan el cantaire ja és mort
i el compositor enterrat.*

Low as the singer lies
In the field of heather,
Songs of his fashion bring
The swains together,
And when the west is red
With the sunset embers,
The lover lingers and sings
And the maid remembers.

*Suaus, quan el cantaire
jeu al camp de brucs,
cançons d'aquesta mena
ajunten els enamorats.*

*I quan ponent enrogeix
amb el caliu del capvespre,
l'enamorat s'apressa i canta
i la noia rememora.*

9. I have trod the upward and the downward slope

I have trod the upward and the downward slope;
I have endured and done in days before;
I have longed for all, and bid farewell to hope;
And I have lived and loved, and closed the door.

He pujat i baixat els pendents

*He pujat i baixat els pendents;
he sofert i treballat en dies passats;
he gaudit amb tot, i he acomiadat l'esperança;
i he viscut i estimat, i he tancat la porta.*

(Cicle de nou cançons per a veu i piano, 1905)

Robert Schumann

Heinrich Heine

Belsazar

Die Mitternacht zog näher schon;
In stummer Ruh' lag Babylon.

Baltasar

*És ja prop de mitjanit;
Babilònia dorm silenciosa.*

Nur oben in des Königs Schloß,
Da flackert's, da lärm't des Königs Troß.

*Només a dalt, al palau del rei,
fa bullícia la seva tropa.*

Dort oben in der Königssaal
Belsazar hielt sein Königsmahl.

*Allà dalt, al saló reial,
Baltasar pren el seu sopar.*

Die Knechte saßen im schimmernden Reih'n,
Und leerten die Becher mit funkelndem Wein.

*Els criats, asseguts en brillant rengle,
buiden les copes de vi resplendent.*

Es klirrten die Becher, es jauchzten die Knecht';
So klang es dem störrigem Könige recht.

*Dringuen les copes, criden alegres els criats;
i així li agrada a l'intolerant rei.*

Des Königs Wangen leuchten Glut;
Im Wein erwuchs ihm kecker Mut.

*Les galtes del rei s'encenen amb ardor;
el vi li desperta un agosarament.*

Und blindlings reißt der Mut ihn fort;
Und er lästert die Gottheit mit sündigem Wort.

*I encegat, el valor se l'emporta;
i maleeix a Déu amb paraules blasfemes.*

Und er brüstet sich frech, und lästert wild;
Die Knechtenschar ihn Beifall brüllt.

*I se'n vanta, insolent, i blasfema brutal;
la trepa de criats l'aplaudeix frenèticament.*

Der König rief mit stolzem Blick;
Der Diener eilt und kehrt zurück.

*El rei crida amb mirada orgullosa;
un criat se'n va de pressa i torna.*

Er trug viel gülden Gerät auf dem Haupt;
Das war aus dem Tempel Jehovas geraubt.

*Porta sobre el cap moltes joies d'or,
robades del temple de Jehovà.*

Und der König ergriff mit frevler Hand
Einen heiligen Becher, gefüllt bis am Rand.

*I el rei agafa amb mà sacrílega
una copa sagrada i l'omple de vi.*

Und er leert ihn hastig bis auf den Grund
Und rufet laut mit schäumendem Mund:

*I la buida apressat fins l'última gota
i crida molt fort amb la boca escumejant:*

Jehova! dir künd' ich auf ewig Hohn –
Ich bin der König von Babylon!

*Jehovà! Et dedico el meu etern escarni!
Sóc el rei de Babilònia!*

Doch kaum das grause Wort verklang,
Dem König ward's heimlich im Busen bang.

*Però així que ressona l'horrible frase,
un terror secret s'apodera de l'ànim del rei.*

Das gellende Lachen verstummte zumal;
Es wurde leichenstill im Saal.

*Les rialles estridents paren de sobte;
i a la sala es fa un silenci de mort.*

Und sieh! und sieh! an weißer Wand
Da kam's hervor wie Menschenhand;

*Imireu! mireu! a la paret blanca
apareix com una mà humana.*

Und schrieb und schrieb an weißer Wand
Buschstaben von Feuer, und schrieb und schwand.

*I escriu i escriu en la paret blanca,
escriu lletres de foc, i desapareix.*

Der König stieren Blicke da saß,
Mit schlötternden Knien und totenblaß.

*El rei seu amb la mirada fixa,
amb trèmols genolls i pàl·lid com la mort.*

Die Knechtenschar saß kalt durchgraut,
Und saß gar still, gab keinen Laut.

*La trepa de criats està terroritzada,
i seu en silenci, sense fer cap soroll.*

Die Magier kamen, doch keiner verstand
Zu deuten die Flammenschrift an der Wand.

*Arriben les mags, però cap comprèn
el significat de l'ígnia frase en la paret.*

Belsatzar ward aber in selbiger Nacht
Von seinen Knechten umgebracht.

*I Baltasar, aquella mateixa nit,
és assassinat pels seus criats.*

(Lied per a veu baixa i piano, Op. 57, Leipzig, febrer 1840)

Heinrich Heine

Die feindlichen Brüder

Oben auf des Berges Spitze
Liegt das Schloß in Nacht gehüllt;
Doch im Tale leuchten Blitze,
Helle Schwerter klirren wild.

Els germans enemistats
*A dalt del cim de la muntanya
hi ha un castell, cobert per la nit.*

*Però en la vall brillen els llamps
de lluents espases que lluiten salvatges.*

Das sind Brüder, die dort fechten
Grimmen Zweikampf, wutenbrannt.
Sprich, warum die Brüder rechten
Mit dem Schwerte in der Hand?

*Són germans els que es barallen,
en un duel rabiós, encesos per la ira.
Digues, per què lluiten els germans
amb l'espasa a la mà?*

Gräfin Lauras Augenfunken
Zündeten den Brüderstreit;
Beide glühen liebestrunken
Für die adlig holde Maid.

*Els ulls ardents de la comtessa Laura
han encès la lluita fràtricida;
tots dos s'abrusen, ebris d'amor,
per la noble i dolça donzella.*

Welchem aber von den beiden
Wendet sich ihr Herze zu?
Kein Ergrübeln kann's entscheiden, –
Schwert heraus, entscheide du!

*Però per quin del dos
s'inclina el seu cor?
Cap meditació ho pot decidir...
a fora l'espasa, decideix-ho tu!*

Und sie fechten kühn verwegen,
Hieb auf Hiebe niederkraft's.
Hütet euch, ihr wilden Degen,
Böses Blendwerk schleicht des Nachts.

*Illuiten amb ardida temeritat,
una estocada darrera l'altra.
Tingueu cura, espases salvatges,
la nit porta malignes intencions!*

Wehe! Wehe! blut'ger Brüder!
Wehe! Wehe! blut'ges Tal!
Beide Kämpfer stürzen nieder,
Einer in des andern Stahl. –

Ai! Ai! Germans ensangonats!
Ai! Ai! Ensangonada vall!
Cauen els dos combatents,
l'un en l'acer de l'altre...

Viel Jahrhunderte verwehen,
Viel Geschlechter deckt das Grab;
Traurig von des Berges Höhen
Schaut das öde Schloß herab.

Han passat molts segles,
vàries generacions cobreixen la tomba;
trist, en les altures de la muntanya,
mira cap a baix el castell abandonat.

Aber nachts, im Talesgrunde,
Wandelt's heimlich, wunderbar;
Wenn da kommt die zwölfe Stunde
Kämpfet dort das Brüderpaar.

Però a les nits, el fons de la vall
es transforma secretament com per miracle;
quan arriba la mitjanit,
allà lluiten els dos germans.

(Lied, Op. 49/2, Leipzig, abril 1840)

Adalbert von Chamisso
Die Löwenbraut

Mit der Myrte geschmückt und dem Brautgeschmeid,
Des Wärters Tochter, die rosige Maid,
Tritt ein in den Zwinger des Löwen;
Er liegt der Herrin zu Füßen, vor der er sich schmiegt.

La núvia del lleó
Ornada amb murtra i vestida de núvia,
la rosada donzella, filla del guardià,

*entra en la gàbia del lleó,
que es vincla i s'asseu als seus peus.*

Der Gewaltige, wild und unbändig zuvor,
Schaut fromm und verständig zur Herrin empor;
Die Jungfrau, zart und wonnereich,
Liebstreichelt ihn sanft und weinet zugleich.

*El poderós animal, salvatge i indòmit poc abans,
mira manyac i espavilat la seva amiga;
la donzella, gentil i deliciosa,
l'acarona dolçament i plora.*

“Wir waren in Tagen, die nicht mehr sind,
Gar treue Gespielen wie Kind und Kind,
Und hatten uns lieb und hatten uns gern;
Die Tage der Kindheit, sie liegen uns fern.

*“En dies que ja no tornaran
vàrem jugar com dos nens fidels,
i ens agradàvem i ens estimàvem;
però els dies de la infància ja són lluny.*

Du schüttelstest machtvoll, eh wir's geglaubt,
Dein mähnennumwogtes königlich Haupt;
Ich wuchs heran, du siehst es: ich bin, –
Ich bin das Kind nicht mehr mit kindischem Sinn.

*Abans del que ens pensàvem, vas agitar poderosa
la crinera que envolta el teu cap reial;
jo també he crescut; no sóc...
ja no sóc una nena amb ànima infantil.*

O wär ich das Kind noch und bliebe bei dir,
Mein starkes, getreues, mein redliches Tier!
Ich aber muß folgen, sie taten mir's an,
Hinaus in die Fremde dem fremden Mann.

*Ah, si podés ser encara una nena i quedar-me amb tu,
el meu fort, fidel i devot animal!
Però haig de marxar a llunyanes terres,
perquè així m'ho han manat, amb un estranger.*

Es fiel ihm ein, daß schön ich sei,
Ich wurde gefreit, es ist nun vorbei:
Der Kranz im Haar, mein guter Gesell,
Und vor Tränen nicht die Blicke mehr hell.

*Se li va acudir que jo era bella,
em va demanar, i ara tot s'ha acabat;
amb la corona als cabells, mon bon company,
i la mirada enterbolida per les llàgrimes.*

Verstehst du mich ganz? Schaußt grimmig dazu,
Ich bin ja gefaßt, sei ruhig auch du;
Dort seh ich ihn kommen, dem folgen ich muß,
So geb ich denn, Freund, dir den letzten Kuß!"

*Oi que em comprens? Em mires enfadat...
jo estic resignada, tranquil·litza't tu també;
veig que s'acosta aquell a qui haig de seguir,
et dono doncs, amic, el meu últim bes!"*

Und wie ihn die Lippe des Mädchens berührt,
Da hat man den Zwinger erzittern gespürt,
Und wie er am Zwinger den Jüngling erschaut,
Erfaßt Entsetzen die bangende Braut.

*I quan el toquen els llavis de la noia,
se sent trontollar tota la gàbia,
i quan des de la gàbia ell mira al jove,
l'espant s'apodera de la temorosa núvia.*

Er stellt an die Tür sich des Zwingers zur Wacht,
Er schwinget den Schweif, er brüllt mit Macht,
Sie flehend, gebietend und drohend begehrt
Hinaus; er im Zorn den Ausgang wehrt.

*Es posa vigilant a la porta de la gàbia,
agita la crinera i udola amb força;
ella prega, suplica i demana exigint la sortida,
però ell, enfurismat, li barra el pas.*

Und draußen erhebt sich verworren Geschrei.
Der Jüngling ruft: bringt Waffen herbei,
Ich schieß ihn nieder, ich treff ihn gut.
Aufbrüllt de Gereizte schäumend vor Wut.

I s'aixeca a fora una confusió de crits.

*El jove crida: “Porteu armes,
li dispararé i l'encertaré!”
i se sent la ira terrible de l'enutjat.*

Die Unselige wagt's sich der Türe zu nahm,
Da fällt er verwandelt die Herrin an:
Die schöne Gestalt, ein grässlicher Raub,
Liegt blutig zerrissen entstellt in dem Staub.

*Intenta la desgraciada d'arribar fins a la porta,
i ell, transfigurat, es llença contra l'amiga;
la bella figura, unes horribles despulles,
jau per terra sagnant, desfigurada i destrossad*

Und wie er vergossen das teure Blut,
Er legt sich zur Leiche mit finsterm Mut,
Er liegt so versunken in Trauer und Schmerz,
Bis tödlich die Kugel ihn trifft in das Herz.

*I un cop vessada la sang estimada,
s'ajeu prop del cadàver amb ànim abatut,
i jau sumit en el dol i la pena
fins que la bala mortal arriba al seu cor.*

(Lied, Op. 31/1, Leipzig, juliol 1840)

Heinrich Heine

Die beiden Grenadiere

Nach Frankreich zogen zwei Grenadier',
Die waren in Russland gefangen.
Und als sie kamen ins deutsche Quartier,
Sie ließen die Köpfe hängen.

Els dos granaders

*Cap a França van dos granaders,
que han estat empresonats a Rússia.
I quan arriben a terreny alemany,
estan molt decaiguts.*

Da hörten sie beide die traurige Mär:
Daß Frankreich verloren gegangen,
Besiegt und geschlagen das tapfere Heer –
Und der Kaiser, der Kaiser gefangen!

*Perquè senten tots dos la trista nova:
que França havia percut,
vençut i enfonsat el valent exèrcit,
i l'emperador, l'emperador empresonat!*

Da weinten zusammen die Grenadier',
Wohl ob der klänglichen Kunde.
Der eine sprach: Wie weh wird mir,
Wie brennt meine alte Wunde!

*Ploren junts el granaders
amb tan tristes notícies.
I un diu: quina desgràcia,
com m'abrusa l'antiga ferida!*

Der andere sprach: Das Lied ist aus,
Auch ich möcht mit dir sterben,
Doch hab ich Weib und Kind zu Haus,
Die ohne mich verderben.

*L'altre diu: s'ha acabat la cançó,
també jo voldria morir amb tu,
però a casa tinc muller i fills,
que moririen sense mi.*

Was schert mich Weib, was schert mich Kind,
Ich trage weit bessres Verlangen;
La<s sie betteln gehn, wenn sie hungrig sind –
Mein Kaiser, mein Kaiser gefangen!

*Què m'importa la muller, què m'importen els fills?
Jo porto anhels més elevats!
Que vagin a mendicar quan tinguin gana...
el meu emperador, el meu emperador empresonat!*

Gewähr mir, Bruder, eine Bitt':
Wenn ich jetzt sterben werde,
So nimm meine Leiche nach Frankreich mit,
Begrab mich in Frankreichs Erde.

*Concedeix-me, germà, un favor:
quan ara em mori,
porta a França el meu cadàver,
i enterra'm en terra francesa.*

Das Ehrenkreuz am roten Band
Sollst du aufs Herz mir legen,
Die Flinte gib mir in die Hand,
Und gürt' mir um den Degen.

*La Creu d'Honor amb la cinta vermella,
l'has de posar sobre el meu cor,
posa'm l'escopeta a la mà,
i cenyeyix-me l'espasa!*

So will ich liegen und horchen still,
Wie eine Schildwach', im Grabe,
Bis einst ich höre Kanonengebrüll
Und wieherner Rosse Getrabe.

*Així jauré i escoltaré callat,
com un sentinella, en la tomba,
fins que un dia senti canonades
i renills de cavalls al galop.*

Dann reitet mein Kaiser wohl über mein Grab,
Viel Schwerter klirren und blitzen;
Dann steig ich gewaffnet hervor aus dem Grab –
Den Kaiser, den Kaiser zu schützen!

*Llavors cavalcarà l'emperador sobre la meva tomba,
xocaran i brillaran les espases,
i m'aixecaré armat del sepulcre...
per protegir el meu emperador!*

(Lied, Op. 49/1, Leipzig, maig 1840)

Heinrich Heine

Liederkreis

1.

Morgens steh' ich auf und frage:
Kommt feins Liebchen heut?
Abends sink' ich hin und klage:
Ausblieb sie auch heut.

Col·lecció de cançons

*Cada matí em pregunto al llevar-me:
vindrà avui la dolça estimada?*

*Al vespre em queixo al ajaçar-me:
tampoc avui no ha vingut!*

In der Nacht mit meinem Kummer
Lieg' ich schlaflos, wach:
Träumend, wie im halber Schlummer,
Wandle ich bei Tag.

*Durant la nit, jec despert
amb la meva pena, sense reposar.
Somniant, com mig endormiscat,
camino durant el dia.*

2.

Es treibt mich hin, es treibt mich her!
Noch wenige Stunden, dann soll ich sie schauen,
Sie selber, die schönste der schönen Jungfrauen;—
Du treues Herz, was pochst du so schwer!

*Vaig amunt i avall!
D'ací a poques hores la podré veure,
a ella, la més bella de les belles donzelles!
Cor fidel, per què bategues tan agitat?*

Die Stunden sind aber ein faules Volk!
Schleppen sich behaglich träge,
Schleichen gähnend ihre Wege; –
Tummle dich, du faules Volk!

*Però les hores són cançoneres!
S'arrosseguen amb còmode indolència,
badallen i fan lentament el seu camí...
Apresseu-vos, cançoneres!*

Tobende Eile mich treibend erfaßt!
Aber wohl niemals liebten die Horen; –
Heimlich im grausamen Bunde verschworen,
Spotten sie tückisch der Liebenden Hast.

*M'empeny una pressa delirant!
Però les hores mai han estimat...
Conjurades secretament en cruel aliança,
es burlen malicioses de l'ànsia de l'enamorat.*

3.

Ich wandelte unter den Bäumen
Mit meinem Gram allein;
Da kamm das alte Träumen,
Und schlich mir ins Herz hinein.

*Passejava sota els arbres
tot sol amb el meu dolor,
quan arribà l'antic somni
i s'introduí en el meu cor.*

Wer hat euch dies Wörtlein gelehret,
Ihr Vöglein in luftiger Höh'?
Schweigt still! wenn mein Herz es höret,
Dann tut es noch einmal so weh.

*Qui us ha ensenyat aquest petit mot,
ocellets que voleu tan enlaire?
Emmudiu! Quan el meu cor el sent,
em torna a fer molt de mal.*

“Es kam ein Jungfräulein gegangen,
Die sang es immerfort,
Da haben wir Vöglein gefangen
Das hübsche, goldne Wort.”

*“Hi havia una donzella
que cantava sense parar,
i els ocellets varen aprendre
la bella paraula daurada.”*

Das sollt ihr mir nicht mehr erzählen,
Ihr Vöglein wunderschlau;
Ihr wollt meinen Kummer mir stehlen,
Ich aber niemanden trau’.

*No m’ho expliqueu pas,
ocellets meravellosos i llestos,
em voleu robar la meva pena,
però de ningú em puc refiar.*

4.

Lieb Liebchen, leg’s Händchen aufs Herze mein;—
Ach, hörst du, wie’s pochet im Kämmerlein?
Da hauset ein Zimmermann schlimm und arg,
Der zimmert mir einen Totensarg.

*Estimada, posa les mans sobre el meu cor,
ah, no sents com batega al seu recer?
A dintre hi viu un fuster dolent i cruel
que m’està fent un taüt.*

Es hämmert und klopfet bei Tag und bei Nacht;
Es hat mich schon längst um dem Schlaf gebracht.
Ach! sputet Euch, Meister Zimmermann,
Damit ich balde schlafen kann.

*Cops de martell dia i nit!
Ja fa temps que m’ha fugit el son.
Ai! apressa’t, mestre fuster,
perquè pugui dormir aviat!*

5.

Schöne Wiege meiner Leiden,
Schönes Grabmal meiner Ruh',
Schöne Stadt, wir müssen scheiden, –
Lebe wohl! ruf' ich dir zu.

*Bell bressol del meu dolor,
bella tomba de la meva pau,
bella ciutat, ens hem de separar!...
Et dic adéu!*

Lebe wohl, du heil'ge Schwelle,
Wo da wandelt Liebchen traut;
Lebe wohl! du heil'ge Stelle,
Wo ich zuerst geschaut.

*Adéu-siau, sagrada llinda,
per la qual passeja confiada l'estimada!
Adéu-siau, sagrat indret
on et vaig veure per primera vegada!
Hätt' ich dich doch nie gesehen,
Schöne Herzenskönigin!
Nimmer wär' es dann geschehen,
Daß ich jetzt so elend bind.*

*Si no t'hagués vist mai,
bella reina del meu cor,
mai no hauria arribat
a estar tan afllit!*

Nie wollt' ich dein Herze rühren,
Liebe hab' ich nie erfleht;
Nur ein stilles Leben führen
Wollt' ich, wo dein Odem weht.

*Mai vaig voler commoure el teu cor,
mai t'he implorat amor,
només volia viure, silenciós,
allà on et pogués sentir respirar.*

Doch du drängst mich selbst von hinten,
Bittre Worte spricht mein Mund;
Wahnsinn wühlt in meinen Sinnen,
Und mein Herz ist krank und wund.

*Però tu m'empenys lluny d'ací
amb les amargues paraules de la teva boca,
la demència agita els meus sentits,
i el meu cor està malalt i ferit.*

Und die Glieder matt und träge
Schlepp' ich fort am Wanderstab,
Bis mein müdes Haupt ich lege
Ferne in ein kühles Grab.

*I els membres, dèbils i cansats.
M'allunyaré amb el meu bastó
fins que el meu cap esgotat
reposi en una freda tomba remota.*

6.

Warte, warte, wilder Schiffsmann,
Gleich folg' ich zum Hafen dir;
Von zwei Jungfrau'n nehm' ich Abschied,
Von Europa und von Ihr.

*Espera, espera, mariner salvatge,
molt aviat et seguiré fins el port;
em vull acomiadar de dues donzelles,
d'Europa i d'ella.*

Blutquell, rinn' aus meinen Augen,
Blutquell, brich aus meinem Leib,
Daß ich mit dem heißen Blute
Meine Schmerzen niederschreib'.

*Font de sang, raja dels meus ulls,
font de sang, esclafeix el meu cos,
perquè amb la sang calenta
pugui escriure les meves penes.*

Ei, mein Lieb, warum just heute
Schauderst du, mein Blut zu sehn?
Sahst mich bleich und herzeblutend
Lange Jahre vor dir stehn!

*Ai, estimada! per què precisament avui
t'espanta veure la meva sang?
M'has vist davant teu durant molts anys,
pàlid i amb el cor sagnant!*

Kennst du noch das alte Liedchen
Von der Schlang' im Paradies,
Die durch schlimme Apfelgabe
Unsern Ahn ins Elend stieß?

*No coneixes la vella cançó
de la serpent del paradís,
que amb la pèrfida ofrena d'una poma
precipità els avantpassats en la misèria?*

Alles Unheil brachten Äpfel!
Eva bracht' damit den Tod,
Eris brachte Trojas Flammen,
Du bracht'st beides, Flamm' und Tod.

*Totes les calamitats ens venen de les pomes!
Eva ens portà amb ella la mort,
Eris portà les flames a Tròia,
tu has portat alhora flames i mort.*

7.

Berg' und Burgen schaun herunter
In den spiegelhellen Rhein,
Und mein Schiffchen segelt munter,
Rings umglänzt von Sonnenschein.

*Muntanyes i castells es contemplen
en el brillant mirall del Rin.
I alegre navega la meva barca
entremig del llampurneig del sol.*

Ruhig seh' ich dem Spiele
Goldner Wellen, kraus bewegt;
Still erwachen die Gefühle,
Die ich tief im Busen hegt'.

*Contemplo tranquil el joc ondulant
de les ones daurades en moviment.
Es desperten silenciosos els sentiments
que guardava en el fons del meu pit.*

Freundlich grüßend und verheißend
Lockt hinab des Stromes Pracht;
Doch ich kenn' ihn, oben gleißend,
Birgt sein Innres Tod und Nacht.

*Amb amables salutacions i promeses
m'atrau cap avall el riu esplendorós;
però el coneix: resplendeix per sobre,
però amaga dintre seu la nit i la mort.*

Oben Lust, im Busen Tücken,
Strom, du bist der Liebsten Bild!
Die kann auch so freundlich nicken,
Lächelt auch so fromm und mild.

*Per fora, alegria; en la sina, traïció!
Ets, corrent, la imatge de l'estimada!
També ella pot saludar amable,
i somriure innocent i dolça.*

8.

Anfangs wollt' ich fast verzagen,
Und ich glaubt', ich trüg' es nie;
Und ich hab' es doch getragen –
Aber fragt mich nur nicht, wie?

*De primer quasi em vaig desesperar
i em pensava que no ho suportaria,
però ho he suportat...
No em preguntis, però, com?*

9.

Mit Myrten und Rosen, lieblich und hold,
Mit duft'gen Zypressen und Flittergold,
Möcht' ich zieren dies Buch wie 'nen Totenschrein,
Und sorgen meine Lieder hinein.

*Amb murtres i roses, gracioses i dolces,
amb xiprers perfumats i amb oripells
voldria ornar aquest llibre, com un taüt,
i enterrar-hi les meves cançons.*

O könnt' ich die Liebe sorgen hinzu!
Auf dem Grabe der Liebe wächst Blümlein der Ruh',
Da blüht es hervor, da pflückt man es ab, –
Doch mir blüht's nur, wenn ich selber im Grab.

*Ah, si pogués enterrar-hi també el meu amor!
Damunt la tomba de l'amor, hi creixen
les floretes de la pau.
Quan floreixen, les arrenquen tot seguit,
però les meves només floriran quan jo sigui a la tomba.*

Hier sind nun die Lieder, die einst so wild,
Wie ein Lavastrom, dem der Ätna entquillt,
Hervorgestürzt aus dem tiefsten Gemüt,
Und rings viel blitzende Funken versprüht!

*Aquí hi ha les cançons que un dia, impetuoses
com el corrent de lava que baixa de l'Etna,
sorgiren tumultuoses dels meus sentiments
més profunds.
i inundaren de guspires brillants el seu entorn!*

Nun liegen sie stumm und toten-gleich,
Nun starren sie kalt und nebelbleich,
Doch aufs neu' die alte Glut sie belebt,
Wenn der Liebe Geist einst über sie schwebt.

*Ara són ací, callades i esmorteïdes,
ens miren absortes, fredes i pàl·lides com la boira.
Però un dia l'antiga ardor les reviurà,
quan l'esperit de l'amor aleni al seu damunt.*

Und es wird mir im Herzen viel Ahnung laut:
Der Liebe Geist einst über sie taut;
Einst kommt dies Buch in deine Hand,
Du süßes Lieb im fernen Land.

*I un pressentiment s'apodera del meu cor:
l'esperit de l'amor els hi caurà un dia com la rosada,
i aquest llibre arribarà a les teves mans,
dolça estimada en terres llunyanes.*

Dann löst sich des Liedes Zauberbann,
Die blassen Buchstaben schaun dich an,
Sie schauen dir flehend ins schöne Aug'
Und flüstern mit Wehmut und Liebeshaunch.

*S'expandirà llavors l'encís de les cançons
i les pàl·lides lletres et miraran,
miraran suplicants els teus bells ulls
i t'arribaran melangiosos els hàlits del meu amor.*

(Cicle de 9 Lieder, Op. 24, Leipzig, febrer 1840)

Traduccions: Manuel Capdevila i Font

Propers recitals

Dilluns, 8 novembre 2021 · 20h

Sant Pau Recinte Modernista Sala Domènec i Montaner

Ilker Arcayürek *tenor*

James Baillieu *piano*

Die schöne Müllerin Franz Schubert

Dimarts, 9 novembre 2021 · 20h

Sant Pau Recinte Modernista Sala Domènec i Montaner

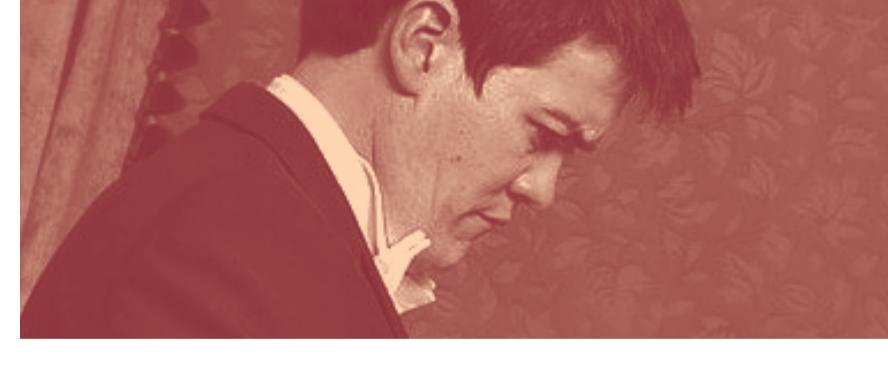
Mark Padmore *tenor*

James Baillieu *piano*

Winterreise Franz Schubert

Dimecres, 10 novembre 2021 · 20h

Sant Pau Recinte Modernista Sala Domènec i Montaner

Jan Petryka *tenor*

James Baillieu *piano*

Schwanengesang Franz Schubert

PATROCINADOR PRINCIPAL

SEU OFICIAL DEL FESTIVAL

Treballant el present per a millorar el futur

PATROCINADORS PLATÍ

ESCOLA SUPERIOR DE MÚSICA DE CATALUNYA

STEINWAY & SONS

FUNDACIÓ ANNARIERA

PATROCINADORS OR

Sus Argentinos

PATROCINADORS PLATA

MITJANS DE COMUNICACIÓ COL·LABORADORS

ASSESSORAMENT LEGAL

SEU OFICIAL DE LA FUNDACIÓ

Badia)advocats

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

ORGANITZA

FUNDACIÓ Victoria
de los Ángeles

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

INSTITUCIONS COL·LABORADORES

ORFEÓ
CATALÀ
PALAU
DE LA
MÚSICA

Opera
Barcelona

Amics
del Liceu

INTERNATIONAL PARTNERS

EL LIFE FORMA PART

Asociación Española de Festivales de Música Clásica

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

ALMA
Barcelona

RECDI8 STUDIO

Fundación
Oeste

TresC
COMUNITAT DE
CULTURA

sclat!
lluminació i so
www.sclat.com

Carlos Barrau
Jorge Binaghi
Gonzalo Bruno Quijano
Rosa Cullell
Isabel Escudé
Inma Farran
Francisco Gaudier
Enric Girona
Francisca Graells de Reynoso
Pere Grau i Mª Carmen Pous
Elvira Madroñero
Carmen Marsà
Juan Molina-Martell
Fernando Sans Rivièr
Mima Torelló
Joaquim Uriach

Ingrid Busquets Figuerola
María José Cañellas
Joana Català
Mercedes Falcó Saldaña
Beatriz Martí Andreu
Juan Eusebio Pujol
Francisco Querol
Lluís Reverter
Gloria Rosell
Josep Ramon Tarragó
Alicia Torra de Larrocha
Carme Verdiell
Núria Viladot

LIFE
VICTORIA
2021
BARCELONA
LIED FESTIVAL VICTORIA DE LOS ÁNGELES